

The Federal Court of Appeal examines a wide range of issues affecting various aspects of life of the Canadian population. The court often takes decisions on issues such as the payment of social benefits through the federal government, the level of taxation of individuals and companies, the employment relationship between the federal government and its officials, and others. Federal Court of Appeal takes into consideration the claims of other countries and plays an important role in matters of interpretation and implementation of Canada's international obligations.

The courts of the provinces and territories are formed by appeals courts, high courts and lower courts that exist in every Canadian province and territory. Provincial Courts of Appeal (Appellate Courts) dealing with the determination of appeals and usually do not conduct litigation and did not hear witnesses. Provincial high courts are called Superior Courts and they consider the most serious crimes (murder, grievous bodily harm, theft of while breaking into the house, rape, etc.) as well as they examine the request for divorce and civil disputes. Lower courts of provinces (Inferior or Lower Courts) consider criminal offenses and matters which affect the rights of young people or cases related to family law.

Military justice are carried by military courts (Tribunals or Military courts) and the Military Court of Appeal (Martial Appeallate Court of Canada). The structure of military courts (tribunals) are: Military court of general jurisdiction (General Court Martial); Disciplinary Military Court (Disciplinary Court Martial); Permanent Military Court (Standing Court Martial); a special military court of general jurisdiction (Special General Court Martial).

Decisions of military courts may be appealed to the Military Court of Appeal. It exists outside the armed forces and is composed of civilian judges who are members of the Federal Court, the Federal Court of Appeal or provincial high courts.

Within the military justice it is carried out such cases as the crimes committed by military persons (or civilians if they are complicit in crimes committed by military persons); the crimes committed on the territory of military units; abuse of military service and others.

Нohots O.

Ph.D., assistant of lawyer, «Нohots Watt LLP», Toronto, Canada

Росоляк O. Б.

к.ю.н., доц., доцент кафедри конституційного, адміністративного і фінансового права ЮФ ТНЕУ

Вербіцька М.В.

к.ю.н., доц., доцент кафедри конституційного, адміністративного і фінансового права ЮФ ТНЕУ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ В ШКОЛІ

Давайте меньше говорить про обов'язки дітей, а більше про їхні права
(Ж.-Ж. Руссо)

Охорона дитинства визначена стратегічним загальнонаціональним пріоритетом багатьох країн світу. Вкладаючи ресурси в дитинство, держава зміцнює майбутні продуктивні сили, забезпечує стабільність добробуту нації, готує громадян, здатних перебрати управління державними та суспільними

справами. Доля будь-якої нації, держави, спільноти в майбутньому залежатиме від того, якими виростуть діти, тому проблема формування та реалізації державної політики у сфері охорони дитинства в Україні має важливе як теоретичне, так і практичне значення. Особливої актуальності питання захисту прав та інтересів дітей набуває в стінах школи, оскільки саме тут вона стає самостійним суб'єктом правовідносин, пов'язаних з наданням їй освітніх послуг. Як показує практика, порушення основоположних засад та міжнародних стандартів захисту прав дітей найчастіше відбувається за умов, коли батьки не перебувають поряд зі своєю дитиною, а саме – у школі.

Базовим міжнародним документом, що визначає основні права та свободи дитини, є Конвенція ООН про права дитини [1].

В Україні з 27 вересня 1991 року набула чинності Конвенція ООН про права дитини, згідно з якою держави, які цю конвенцію підписали, вживають усіх заходів щодо забезпечення захисту прав дитини, зокрема на життя, свободу думки і релігії, навчання та відпочинок тощо.

У політиці кожної країни, зокрема й України, проблеми захисту підростаючого покоління повинні мати пріоритетний напрям. Але слід зауважити, що розв'язання проблем захисту дитини, дитинства від небезпек, які існують у сучасному житті, далеко від ідеального.

Забезпечення належного захисту прав дитини є складовою процесу європейської інтеграції України і всі країни, які сьогодні об'єднані в європейську співдружність, пройшли через серйозне реформування системи захисту прав дитини.

Для втілення в життя зазначених цілей в Україні було затверджено Загальнодержавну програму "Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини" на період до 2016 року, яка мала всі шанси вивести українську політику в сфері захисту прав дітей на якісно новий рівень.

Адже діти - не тільки майбутнє України. Діти - сьогодення нашої держави. Саме тому діяльність із захисту прав дитини визначена Президентом України як загальнодержавний пріоритет.

Виклики сьогодення вимагають перегляду процедур реалізації в Україні прав дитини, передбачених Конвенцією ООН про права дитини і чинним законодавством. До сьогодні в законодавстві практично відсутній принцип дотримання найвищих інтересів дитини, який є базовим у Конвенції ООН. Саме тому багато рішень виконавчої гілки влади суперечать інтересам дитини.

Таким чином, захистити конкретну дитину можна тільки у тісній співпраці - співпраці батьків, служб у справах дітей, органів освіти, охорони здоров'я, соціальної політики, правоохоронних органів.

Згідно зі ст. 53 Конституції України, кожний громадянин має право на освіту. Державою гарантуються її загальна доступність, безкоштовність і обов'язковість [2].

Останніми роками відбувається активний розвиток суспільних відносин в країні, формується громадянське суспільство, все активніше громадськість бере участь в державних справах, діти теж реагують на цей поступ. В них вже інші інтереси, захоплення, цінності. Пішли в минуле піонерсько-комсомольські збори, вартові та вахти... Прийшли інші часи та інші діти, які заперечують безапеляційні вказівки, «залізну» дисципліну, натомість, вимагають від дорослих (батьків, вчителів тощо) поваги та партнерських стосунків, а вчителям здається, що вони до цього ще не готові, і вони продовжують діяти застарілими методами [4].

Нерідко трапляються ситуації, коли вчитель залишає клас після уроків для «перевиховання». Нехай це відбувається і з надзвичайно важливого приводу, але учитель переступає межу закону, порушуючи право дитини на відпочинок тощо. «З'ясування відносин» вчителя з учнем у присутності всього класу є образливими та неприпустимими. Тим самим учитель порушує основний принцип Конвенції про права дитини: «У всіх діях по відношенню до дітей першочергова увага приділяється найкращому забезпеченню інтересів дитини» (стаття 3)[1].

Такі «судища» також входять у суперечність із правом на людське достоїнство учнів, на повагу. Публічні «з'ясування відносин» наносять дітям величезну моральну шкоду, а застосування таких методів може призвести до судового розгляду батьків із педагогами (ст. 60 Закону України «Про освіту»)[3].

І вже зовсім неприпустимо, коли приводом для «осуду» учня стає навіть не поведінка учня, а його переконання або зовнішній вигляд. Конституція України встановлює право на свободу думок і переконань: «Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань» (ст. 34). Із цього випливає, що педагог категорично не має права виносити на розсуд класного колективу переконання та висловлені думки учня без його згоди та згоди його батьків.

У Конвенції про права дитини сказано, що шкільна освіта повинна забезпечити кожній дитині рівні можливості для розвитку своїх здібностей і талантів. Школа повинна допомогти кожній дитині навчити формулювати й висловлювати особисту думку, виховувати почуття моральної і соціальної відповідальності, сприяти тому, щоб кожна дитина могла стати корисним членом суспільства. Школа повинна навчити дитину поважати права людини, з рівною повагою ставитися до всіх людей і різних культур, орієнтуватися на толерантність і взаєморозуміння в стосунках між людьми [5].

У школі в кожного учня є:

- право висловлювати свою думку з усіх питань, що стосуються життя шкільного колективу;
- право мати свої ідеї та переконання;
- право вільно висловлювати свої думки, не ображаючи при цьому інших;
- право отримувати інформацію про себе;
- право бути захищеним від насильства й жорстокого поводження;
- право бути не таким, як усі;
- право нічого не розповідати про свою сім'ю;
- право на повагу й доброзичливе ставлення;
- право на відпочинок і вільний час;
- право захоплюватися тією справою, яка цікавить найбільше;
- право вступати в різноманітні дитячі громадські об'єднання.

Згідно Ст. 16 Конвенції: «Жодна дитина не може бути об'єктом свавільного або незаконного втручання в здійснення її права на особисте і сімейне життя, недоторканність житла, таємницю кореспонденції або незаконного посягання на її честь і гідність. Дитина має право на захист закону від такого втручання або посягання» [1].

Таким чином, можна підсумувати, що, незважаючи на прогресивність міжнародних правил щодо захисту прав та законних інтересів дітей, українське чинне законодавство не містить достатню кількість дієвих механізмів не лише

захисту прав дітей їхніми батьками чи іншими уповноваженими органами, а, насамперед, самозахисту дітей. Хоча у той же час варто відзначити, що певні спроби реформувати норми про захист прав дитини, зокрема, у школі, законодавець уже зробив.

На сьогодні складовою державної політики стосовно дітей є завдання поліпшення законодавчої бази, приведення її у відповідність до основних положень Конвенції ООН про права дитини, закріплення певними законами та іншими нормативно-правовими актами чітко визначених правил, норм, стандартів і вимог щодо організації життєдіяльності дитини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про права дитини: Конвенція ООН від 20.11.1989 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021 – Заголовок з екрана.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021 – Заголовок з екрана.
3. Про освіту: Закон України від 23.05.1991 № 1060-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> – Заголовок з екрана.
4. Захист прав неповнолітніх [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.osvita.ua/school/method/1799/> – Заголовок з екрана.
5. Школа – простір прав дитини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://sites.google.com/site/pravaludinivistoriiludstva/skola-prostir-prav-ditini/> – Заголовок з екрана.

Банак С. В.

к.ю.н., доцент кафедри кримінального права і процесу,
декан ЮФ ТНЕУ

ЗАСТОСУВАННЯ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Кількість рішень, винесених Європейським судом з прав людини, проти України не зменшується. Більше того, за статистичною інформацією, наявною на сайті Європейського суду з прав людини, станом на 31 грудня 2015 року у Європейському суді перебувало на розгляді 13850 заяв проти України, що становить 21,4% усіх заяв, які перебувають на розгляді. Це найбільша частка однієї країни. Для порівняння, щодо Італії на розгляді перебувало 7550 заяв (11,6%), Росії – 9200 (14,2%), Туреччини – 8450 (13,0%), Румунії – 3550 (5,5%), Польщі – 1700 (2,6%) [1]. Така кількість поданих заяв свідчить про наявність проблем на національному рівні як з додержанням гарантованих Конвенцією прав, так і з їхнім ефективним судовим та позасудовим захистом. Саме тому не виникає сумніву в необхідності застосування судами України Конвенції та практики Європейського суду з прав людини з метою запобігання подальшим порушенням Україною своїх зобов'язань. Аналіз юридичної літератури